

اشاره:

یکی از علل ضایع شدن حقوق تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، ناآگاهی آنها نسبت به قوانین و مقررات موجود و نهادهای قانونی ذی‌ربط می‌باشد، به‌گونه‌ای که بسیاری از مصرف‌کنندگان در جامعه ما هنوز نمی‌دانند چه قوانینی برای دفاع از حقوق آنها وجود دارد و چه نهادهایی می‌توانند در جهت احقاق حق آنها کمک نمایند. این مورد برای بسیاری از تولیدکنندگان به‌ویژه واحدهای تولیدی کوچک و کارگاه‌ها نیز مصداق دارد.

آشنایی تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان به قوانین موجود، سبب می‌شود که آنها اجازه ندهند به راحتی حقی از ایشان ضایع گردد و در صورت بروز خسارات وارده به کدام نهادها مراجعه نمایند و احقاق حق کنند.

از سوی دیگر ناآگاهی تولیدکنندگان نسبت به قوانین موجود نیز سبب می‌شود که ندانسته حقوق مصرف‌کنندگان را ضایع نمایند و تخلف از قانون کنند.

در این گزارش تلاش شده است که مجموعه قوانین موجود در ارتباط با حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان به‌ویژه در دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی تشریح گردد. در تدوین این مطلب از کتاب «مجموعه قوانین و مقررات در ارتباط با سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان» که در فروردین ۷۷ منتشر شده، استفاده شده است.

# تشکیلات

# سازمان

# حمایت

# مصرف‌کنندگان

# و

# تولیدکنندگان

## قوانین حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان

در مقدمه کتاب مجموعه قوانین و مقررات در ارتباط با سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان آمده است: یکی از موضوعاتی که همواره مورد توجه مسئولان و دولتمردان بوده، حمایت از مصرف‌کنندگان و اقشار آسیب‌پذیر در برابر تورم و افزایش نامعقول نرخ کالا و خدمات و ایجاد تناسب بین سطح هزینه‌ها و درآمد اشخاص بوده است. از طرفی حمایت از ایشان نمی‌بایست موجب توقف و یا کاهش تولیدات گردد. به عبارت دیگر ایجاد ارتباط منطقی بین رشد تولیدات ملی و حمایت از مصرف‌کنندگان و به خصوص اقشار آسیب‌پذیر جامعه، امری ضروری بوده و می‌بایست در این خصوص چاره‌اندیشی می‌گردید.

در ادامه مقدمه، فعالیت‌های انجام شده پیش از پیروزی انقلاب اسلامی برای مبارزه با گرانی‌فروشی و افزایش بی‌رویه قیمت‌ها و نهادهای ایجادشده برای این امر تشریح شده است. سپس به دوران پس از پیروزی انقلاب اسلامی می‌رسد و می‌افزاید در ۲۹ دی ۱۳۵۸ با توجه به ارتباط دو دستگاه (مرکز بررسی قیمت‌ها و سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان) شورای انقلاب طرح ادغام آنها را در دستور کار خود قرار داد و با تصویب قانون تشکیل سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، مسئولیت و وظایف هر دو دستگاه را در یک سازمان متمرکز نمود که از آن پس مقرر گردید کلیه اعتبارات، دارایی‌ها، تعهدات و همچنین کارکنان مرکز با رعایت ماده ۱۴۴ قانون استخدام کشوری به سازمان مذکور منتقل گردد.

اساسنامه سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان مشتمل بر ۵ فصل، ۳۰ ماده و ۸ تبصره می‌باشد که به استناد ماده ۷ آن اهم وظایف و اختیارات آن عبارت است از:

- ۱- حمایت از تولید فرآورده‌های داخلی و عرضه خدمات متناسب در جهت افزایش آنها.
- ۲- حمایت از مصرف‌کننده در قبال نوسانات نامتناسب قیمت‌های داخلی و خارجی و کنترل آنها.
- ۳- بررسی و تعیین و تعدیل و کنترل قیمت انواع خدمات و محصولات تولیدی.
- ۴- تعیین و اعلام قیمت کالاهایی که دارای نمایندگی انحصاری است.

۵- بررسی و محاسبه و کنترل عوامل مؤثر در قیمت تمام‌شده کالاها و خدمات.

۶- تهیه فهرست کالاهای اساسی موردنیاز مردم اعم از تولیدی و صادراتی و وارداتی و تشخیص مبالغی که طبق ضوابط قانونی وسیله سازمان باید پس از تأیید وزیر بازرگانی و تصویب شورای اقتصادی دریافت یا پرداخت شود. در ماده واحده قانون تأسیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان هدف تأسیس آن بدین شرح بیان شده است:

«به منظور افزایش تولیدات داخلی و حمایت از مصرف‌کنندگان در قبال نوسانات شدید قیمت‌ها و تغییر هزینه‌های تولید در بازارهای داخلی و بین‌المللی و جلوگیری از افزایش بی‌رویه هزینه زندگی از طریق پرداخت مابه‌التفاوت قیمت خرید و هزینه تولید کالاهای اساسی، همچنین تمرکز کلیه اعتبارات مربوط به خرید و فروش و ضرر و زیان کالاهای مصرفی به لحاظ تلفیق و هماهنگی عملیات دستگاه‌های مباشر تهیه و توزیع کالاهای مزبور، به وزارت بازرگانی اجازه داده می‌شود، صندوق حمایت مصرف‌کننده موضوع قانون تأسیس صندوق مذکور مصوب ۱۲ مردادماه ۱۳۵۵ را تحت عنوان سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان طبق اصول بازرگانی و به صورت شرکت سهامی اداره نماید. اساسنامه سازمان پس از تصویب کمیسیون‌های امور استخدام و سازمان‌های اداری و بازرگانی و امور اقتصادی و دارایی مجلسین لازم‌الاجرا است و تغییرات بعدی اساسنامه با تصویب کمیسیون‌های مذکور عملی خواهد شد.»

بر این اساس، سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان به صورت شرکت سهامی وابسته به وزارت بازرگانی اداره می‌شود و از نظر تشکیلاتی دارای چهار رکن اصلی بوده است که عبارتند از:

- ۱- مجمع عمومی (با عضویت ۱۱ نفر متشکل از ۸ نفر از وزرا، رئیس بانک مرکزی، رئیس سازمان برنامه و بودجه و رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن)
  - ۲- هیأت‌مدیره
  - ۳- هیأت تعیین و تثبیت قیمت‌ها
  - ۴- حسابرس (بازرس) که بدان وسیله نسبت به اجرای وظایف جهت نیل به اهداف قانونی اقدام نماید.
- همان‌گونه که در مقدمه کتاب اشاره شده است، مجمع عمومی بالاترین مرجع تصمیم‌گیری بوده و خط‌مشی کلی

سازمان را تعیین می‌نماید که از جمله آنها می‌توان به:

۱- تعیین فهرست انواع کالاهایی که در اولویت بررسی و قیمت‌گذاری سازمان می‌باشد،

۲- اظهار نظر نسبت به پیشنهادات هیأت تعیین و تثبیت قیمت‌ها و

۳- تعیین قیمت کالاها و خدمات اشاره نمود.

مجمع عمومی اختیارات خود در مورد تصویب قیمت‌ها (موضوع بند ۱۲ از ماده ۱۰ اساسنامه) را به موجب صورتجلسه مورخ ۵۹/۱۱/۳۰ مربوط به تصویب آیین‌نامه هیأت تعیین و تثبیت قیمت‌ها، به هیأت مذکور تفویض نموده است و آن هیأت بر حسب مورد نسبت به پرونده‌هایی که قبلاً توسط کارشناسان ذی‌ربط مورد رسیدگی قرار گرفته، پس از استماع اظهارات مدیران واحدهای تولیدی مربوطه، اتخاذ تصمیم می‌نماید.

در مقدمه کتاب آمده است که شورای اقتصاد در اجرای اهداف این سازمان نقش مؤثری دارد، بدین توضیح که در اجرای بند ۱۰ از ماده ۷ اساسنامه قانونی سازمان حمایت، شورای مذکور می‌تواند مبالغ مابه‌التفاوت قابل دریافت و یا وجوه قابل پرداخت (یارانه) نسبت به کالاهای مورد نیاز مردم را پس از پیشفهاد سازمان حمایت و تصویب وزیر بازرگانی تعیین و تصویب نماید.

لذا رویه معمول در مورد اخذ مابه‌التفاوت به این ترتیب می‌باشد که سازمان حمایت پس از انجام بررسی‌های دقیق کارشناسی، پیشنهادات خود را جهت طرح در شورای اقتصاد به وزیر بازرگانی منعکس کرده و از این طریق موضوع در جلسات شورای اقتصاد مطرح و پس از بررسی و جرح و تعدیل لازم به تصویب می‌رسد. البته در برخی موارد به دلیل اهمیت موضوع، شورای اقتصاد نسبت به تعیین قیمت برخی کالاها نیز اقدام نموده که در واقع جزء وظایف مجمع عمومی و هیأت تعیین قیمت‌ها بوده است.

در این مقدمه همچنین آمده است: در خصوص تصویب میزان یارانه قابل پرداخت به کالاهای اساسی، علی‌رغم تعیین تکلیف در بند ۱۰ ماده ۷ اساسنامه، معذالک همه ساله با تصویب تبصره‌های قانون بودجه، خط‌مشی کلی تعیین شده و میزان قابل پرداخت و همچنین اختیارات مجمع عمومی سازمان و شورای اقتصاد هر ساله دستخوش تغییراتی شده است.

در تبصره ۲ ماده واحده آمده است: «کلیه اعتبارات مربوط به خرید و فروش و ضرر و زیان کالاهای اساسی، همچنین

اعتبارات مربوط به تشویق تولید داخلی، تشویق صادرات، تأمین نیازهای اساسی بازار مصرف و تأمین نهاده‌های تولید در سازمان متمرکز و سازمان وجوه لازم برای عملیات مذکور را تأمین و پرداخت خواهد کرد.»

در تبصره ۳ ماده واحده نیز آمده است: «سازمان مکلف است برنامه تقلیل و حذف تدریجی ضرر و زیان کالاهای مصرفی همچنین خط‌مشی‌های صادرات را با رعایت سیاست‌های دولت تنظیم و پس از تصویب مجمع عمومی سازمان به مورد اجرا بگذارد.»

در تبصره ۷ ماده واحده آمده است: «سازمان مکلف است مابه‌التفاوت قیمت تمام شده با بهای فروش کالاهای اساسی مورد نیاز عامه را با احتساب سود مناسب از تولیدکنندگان یا واردکنندگان حسب مورد دریافت و یا به آنها پرداخت نماید و سازمان می‌تواند دفاتر و اسناد شرکت‌ها و سازمان‌های اجرایی و تولیدکنندگان یا واردکنندگان کالاها را از نظر دریافت یا پرداخت مابه‌التفاوت قیمت کالاها مشمول این قانون قرار می‌گیرند رسیدگی و بازرسی نماید. نظر و تشخیص سازمان قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود. سازمان فهرست کالاهای مشمول این قانون را اعم از تولیدی و صادراتی و وارداتی با تعیین انواع، میزان حمایت به دولت پیشنهاد خواهد کرد تا پس از تصویب به مورد اجرا درآورد.»

این قانون در خرداد ۱۳۵۶ به تصویب مجلس شورای ملی و در تیرماه به تصویب مجلس سنای وقت رسید. سپس در ۲۹ دی ۱۳۵۸ اساسنامه سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان به تصویب شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران رسید.

اساسنامه سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در ۵ فصل (فصل اول کلیات، فصل دوم اهداف سازمان و فصل سوم وظایف و اختیارات سازمان، فصل چهارم ارکان سازمان و فصل پنجم سایر مقررات) تدوین و تصویب شد.

در ماده ۱ فصل اول آمده است: «از تاریخ تصویب این اساسنامه، سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و مرکز بررسی قیمت‌ها در یکدیگر ادغام شده و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تشکیل می‌گردد و سازمان اخیرالذکر بر طبق مواد موضوعه این اساسنامه اداره خواهد شد.»

در فصل دوم، ماده ۶ اهداف سازمان این چنین بیان شده

شورای اقتصاد بر طبق مقررات این اساسنامه مورد عمل قرار می‌دهد.

در تبصره ۱ ماده ۱۰ اساسنامه سازمان آمده است: «سازمان مکلف است همه‌ساله ۱۰ درصد از درآمد (مابه‌التفاوت‌های دریافتی) خود را برای مصارف ضروری به شرح زیر:

الف) حمایت از تولیدات داخلی

ب) حمایت از مصرف‌کننده در قبال نوسانات نامتناسب

قیمت‌ها

ج) تشویق صادرات و تحقیقات لازمه با همکاری

سازمان‌های ذی‌ربط

در عملکرد حساب‌های سالانه پیش‌بینی و ذخیره نماید.»

اما از سال ۱۳۶۰ به بعد با توجه به شرایط و مقتضیات اقتصادی کشور، قانون‌گذار در زمینه نحوه مصرف مابه‌التفاوت‌های موضوع تبصره ۱ ماده ۱۰ اساسنامه، تغییراتی داده و ترتیبات خاصی را پیش‌بینی نموده است که تبصره ۵ قوانین بودجه سال‌های ۶۷ تا ۷۶ مثال آن است.

در ماده ۱۱ اساسنامه آمده است: «سازمان‌های دولتی مباشر خرید و فروش کالاهای مشمول این قانون موظفند اعتبارات لازم برای هر سال مالی را به موقع به سازمان اعلام نمایند که برای درج و تصویب در بودجه کل کشور پیشنهاد شود. لزوماً سازمان می‌تواند ارقام برآوردی توسط سازمان‌های مباشر فوق را نیز پس از اعلام، بررسی و جرح و تعدیل نماید.»

در ماده ۱۲ نیز آمده است که سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان می‌تواند برای رفع احتیاجات خود از بانک‌ها و مؤسسات اعتباری داخلی با موافقت مجمع عمومی و تصویب هیأت وزیران وام اخذ نماید.

در ماده ۱۴ اساسنامه نیز آمده است: «در هر مورد که خرید یا فروش کالاهای مورد حمایت توسط سازمان لازم باشد، این عمل با پیشنهاد وزیر بازرگانی و تصویب هیأت وزیران صورت خواهد گرفت.»

در ماده ۱۵ نیز آمده است: «بهای فروش کالاهای مورد حمایت که توسط سازمان خریداری شده از طرف هیأت مدیره سازمان پیشنهاد می‌گردد و پس از تأیید وزیر بازرگانی و تصویب مجمع عمومی مورد عمل قرار خواهد گرفت.»

در ماده ۱۷ اساسنامه تصریح شده است: «در صورتی که ضرورت ایجاب نماید که در مناطق معینی از کشور، کالا یا

است: «اهداف سازمان در چارچوب وظایف و اختیارات خود، حمایت از تولیدات داخلی، افزایش آن و حمایت از مصرف‌کنندگان در برخورد با نوسانات غیرمعمول و همکاری با سازمان‌های ذی‌ربط در تشویق امر صادرات و بازاریابی از طریق تعیین و تعدیل و تثبیت و کنترل قیمت تولیدات و خدمات و کالاهای وارداتی، داخلی و انجام تحقیقات و بررسی لازم و رایه طرح‌های ضروری در جهت متعادل ساختن قیمت‌های وارداتی و تولیدی است.»

در ماده ۷ در فصل سوم وظایف و اختیارات سازمان بدین شرح بیان شده است:

۱- حمایت از تولید و فرآورده‌های داخلی و عرضه خدمات متناسب در جهت افزایش آنها.

۲- حمایت از مصرف‌کنندگان در قبال نوسانات نامتناسب قیمت‌های داخلی و خارجی و کنترل آنها.

۳- همکاری و تحقیقات لازمه در تشویق صادرات محصولات و فرآورده‌های داخلی با سازمان‌های مربوطه و شناسایی امکانات بازارهای خارجی در جذب تولیدات داخلی.

۴- بررسی و تعیین و تعدیل و کنترل قیمت انواع خدمات و محصولات تولیدی اعم از کشاورزی، صنعتی و معدنی و همچنین بررسی‌های لازمه در جهت کنترل قیمت کالاهای وارداتی در سطح عمده‌فروشی و خرده‌فروشی.

۵- تعیین و اعلام قیمت کالاهایی که دارای نمایندگی انحصاری است و در رابطه با نیاز سازمان‌های دولتی و شهرداری‌ها و سایر مؤسسات بخش عمومی کشور می‌باشد.

۶- بررسی و محاسبه و کنترل عوامل مؤثر در قیمت تمام‌شده کالاها و خدمات و سیستم‌های مربوط به توزیع تا مرحله مصرف.

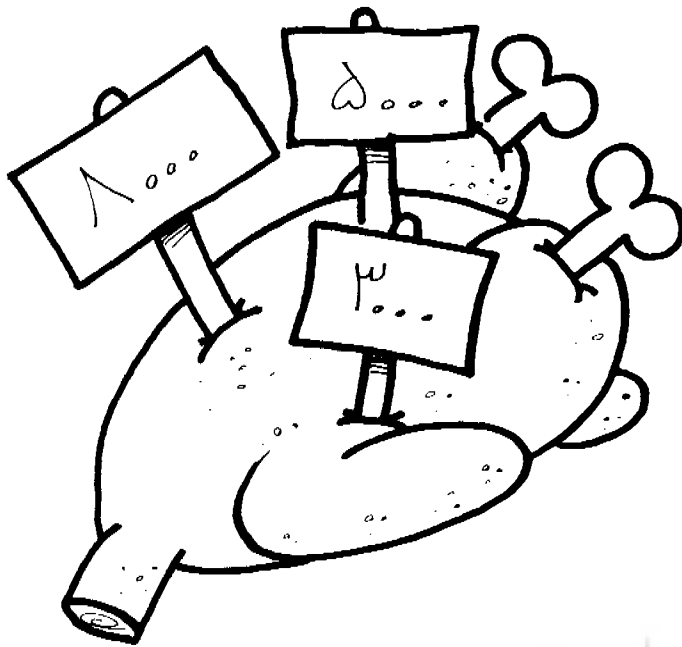
۷- مراجعه به مراجع و سازمان‌های تولیدی و واسطه‌ها و بازارهای بین‌المللی در داخل و خارج از کشور در تعیین بهای تمام‌شده کالاها.

۸- تمرکز و نظارت بر کلیه اعتبارات پرداختی مربوط به کالاهای مورد حمایت دولت.

۹- توصیه و طرح و اجرای برنامه‌های لازم مربوط به تقلیل و یا حذف تدریجی ضرر و زیان کالاهای مورد حمایت.

۱۰- سازمان فهرست کالاهای اساسی موردنیاز عامه اعم از تولیدی و صادراتی و وارداتی تهیه و مبلغی را که طبق ضوابط قانونی وسیله سازمان باید دریافت یا پرداخت شود، مشخص نموده و پس از تأیید وزیر بازرگانی و تصویب

۷- بررسی و پیشنهاد افزایش سرمایه سازمان.



- ۸- تصویب آیین‌نامه‌های مالی و معاملات و وام مسکن و وام ضروری و سایر آیین‌نامه‌های اجرایی سازمان که از طرف هیأت‌مدیره پیشنهاد می‌شود، با رعایت مقررات مربوطه.
- ۹- اتخاذ تصمیم نسبت به پیشنهاد هیأت‌مدیره دربارهٔ ارجاع دعوی به داوری و تعیین داور یا داوران با رعایت مقررات و ختم دعوی یا سازش و یا استرداد دعوی.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم نسبت به تعیین فهرست انواع اولویت کالاها و خدماتی که بایستی مورد بررسی سازمان قرار گیرد.
- ۱۱- اظهار نظر نسبت به پیشنهادات هیأت‌های تعیین و تثبیت قیمت‌ها و روش‌های اجرایی مربوط.
- ۱۲- تصویب قیمت کالاها و خدمات.
- ۱۳- اتخاذ تصمیم نسبت به سایر امور موضوعه که به نحوی در حدود این اساسنامه به عهدهٔ مجمع عمومی گذاشته شده است.
- مجمع عمومی به ریاست وزیر بازرگانی تشکیل جلسه می‌دهد و در آن وزرای امور اقتصادی و دارایی، صنایع، معادن و فلزات، کار و امور اجتماعی، کشاورزی و رؤسای کل سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران یا نمایندهٔ هر یک از آنها شرکت دارند. در ضمن مدیرعامل سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان بدون داشتن حق رأی در

کالاهایی برای مصرف‌کنندگان و یا تولیدکنندگان مورد حمایت قرار گیرد، مناطق مزبور و نحوهٔ عمل با پیشنهاد سازمان و تأیید وزیر بازرگانی و تصویب هیأت وزیران تعیین خواهد شد.»

در ماده ۲۲ نیز تصریح شده است: «در زمینهٔ تهیه روش‌های معمول و بررسی قیمت تمام شده فرآورده‌ها و تولیدات داخلی خود سازمان رأساً و یا با دعوت از حسابداران رسمی می‌تواند نسبت به برقراری سیستم و آیین‌نامه‌های لازم اقدام و به تصویب مجمع عمومی برساند.»

در ماده ۲۳ نیز آمده است تعیین حداقل قیمت و تضمین خرید محصولات کشاورزی و دامی مورد حمایت با همکاری سازمان‌های ذی‌ربط و در ماده ۲۵ تصریح شده است کسب اطلاع در زمینه نرخ‌ها و بازارهای عمده دنیا از طریق مراجع بین‌المللی و نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و شرکت در سمینارها و مجامع ذی‌ربط داخلی و خارجی و در ماده ۲۶ انتشار بولتن‌های اقتصادی و نرخ‌نامه‌های داخلی و خارجی در مورد کالاهای وارداتی و صادراتی تصریح شده است.

در فصل چهارم اساسنامه سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، ارکان سازمان شامل مجمع عمومی، هیأت‌مدیره، هیأت‌های تعیین و تثبیت قیمت و حسابرس معرفی شده است.

در ماده ۱۰ وظایف مجمع عمومی بدین شرح بیان شده است:

- ۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم در مورد گزارش‌های هیأت‌مدیره و تعیین سیاست‌ها و خط‌مشی سازمان.
- ۲- بررسی و تصویب بودجه و برنامه سالانه سازمان که از طرف هیأت‌مدیره پیشنهاد شود.
- ۳- رسیدگی و تصویب ترانزنامه و حساب سود و زیان سازمان با توجه به گزارش هیأت‌مدیره و حسابرس (بازرس) سازمان.
- ۴- انتخاب مدیرعامل و اعضای هیأت‌مدیره و حسابرس (بازرس)
- ۵- اتخاذ تصمیم نسبت به مطالبات مشکوک‌الوصول که از طرف هیأت‌مدیره پیشنهاد می‌شود.
- ۶- تعیین حقوق و مزایا و پاداش مدیرعامل و سایر اعضای هیأت‌مدیره و بر اساس مقررات استخدامی شرکت‌های دولتی و همچنین تعیین حق‌الزحمه حسابرس (بازرس)

جلسات مجمع شرکت می‌کند و سمت دبیر مجمع عمومی را دارد.

هیأت‌مدیره سازمان نیز پنج عضو اصلی و دو عضو علی‌البدل دارد که به پیشنهاد رییس مجمع عمومی و تصویب همین مجمع برای مدت سه سال انتخاب می‌شوند و به‌طور موظف و تمام‌وقت در سازمان خدمت می‌کنند. مدیرعامل سازمان، عنوان رییس هیأت‌مدیره را نیز دارد و از بین اعضای اصلی به پیشنهاد وزیر بازرگانی و تصویب مجمع عمومی تعیین می‌شود.

در هیأت‌تسعین و تثبیت قیمت‌ها نیز نمایندگان وزارتخانه‌های بازرگانی، صنایع، معادن و فلزات، کشاورزی، کار و امور اجتماعی و نیز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان برنامه و بودجه، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تعیین و به‌طور کتبی به سازمان معرفی می‌شوند.

وظایف این هیأت در فصل چهارم آیین‌نامه هیأت تعیین و تثبیت قیمت‌ها به این شرح بیان شده است:

ماده ۱۱: پیشنهاد سیاست تعیین قیمت و روش‌های اجرایی به مجمع عمومی جهت تصویب.

ماده ۱۲: تعیین قیمت کالاهای تولیدی و وارداتی و خدماتی که قبلاً بر حسب اولویت و با توجه به ضرورت‌های اقتصادی و حمایتی تعیین شده است.

ماده ۱۳: قیمت تعیین شده آن مقدار از خدمات و کالاهایی که به تشخیص هیأت تعیین و تثبیت قیمت‌ها واجد اهمیت بیشتری می‌باشد، پس از تأیید مجمع عمومی سازمان قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۴: کلیه مصوبات هیأت درخصوص تعیین قیمت برای سازمان‌ها و مراکز ذی‌ربط نیز لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۱۵: سازمان موظف است نرخ کالاهایی که توسط هیأت تصویب می‌گردد فوراً به سازمان‌ها و مراکز ذی‌نفع ابلاغ نماید.

ماده ۱۶: نتیجه عملیات هیأت در آخر هر ماه به شورای اقتصاد گزارش خواهد شد.

ماده ۱۷: مصوبات هیأت که به منزله نرخ رسمی کالا تلقی می‌گردد به مراجع قضایی و ارگان‌های کنترل‌کننده قیمت اعلام خواهد شد.

ماده ۱۸: مقررات اجرایی آیین‌نامه هیأت در اولین جلسه

تهیه و پس از تصویب مجمع عمومی قابل اجرا خواهد بود. بر اساس ماده ۲۰ اساسنامه سازمان حسابرسان (بازرس) سازمان به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب مجمع عمومی سازمان برای مدت یک سال انتخاب می‌شود و وظیفه وی رسیدگی به ترازنامه، حساب سود و زیان سازمان و تهیه گزارش برای مجمع عمومی و تسلیم رونوشت آن به هیأت‌مدیره است.

در مواد ۲۲ تا ۳۰ اساسنامه سایر مقررات بیان شده است. در ماده ۲۲ تصریح شده است: «کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت، سفارتخانه‌ها و وابسته‌های اقتصادی و بازرگانی ایران در خارج و شهرداری‌ها و نیز مؤسسات تولیدی و وارداتی و خدماتی تهران و شهرستان‌ها مکلفند هر گونه اطلاعات و آماری که موردنیاز سازمان است، صحیحاً در اختیار سازمان مزبور بگذارند.»

در ماده ۲۳ آمده است: «کلیه اطلاعات حاصله در سازمان محرمانه خواهد بود و کارکنان سازمان به‌هیچ‌وجه مجاز به افشای آنها نیستند.

در ماده ۲۴ نیز تصریح شده است که کلیه وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی مکلفند نتیجه تحقیقات و مطالعات انجام شده درباره قیمت‌ها و قیمت تمام‌شده را به سازمان ارسال دارند.

به عقیده کارشناسان، مقررات مربوط به سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، موارد قانونی برای ارزیابی دقیق قیمت‌های کالاها و خدمات در بازار داخلی (اعم از تولید داخلی یا وارداتی) فراهم آمده است و این سازمان قادر است کار مطالعاتی و کارشناسی دقیقی درباره روند قیمت‌ها در بازار، عملیات مخرب اقتصادی محترکان و گرانفروشان و... را به عمل آورد و در تعیین و تثبیت قیمت‌ها نقش بسزایی داشته باشد. نقش این سازمان در تشریح وضعیت اقتصادی و روند قیمت‌ها می‌تواند راهکارهای مناسبی را فراروی تصمیم‌گیرندگان به ویژه در شورای اقتصاد و... قرار دهد.

با این حال تغییراتی که در سال‌های اخیر در ارزیابی و تصویب بودجه سالانه کشور به‌ویژه در تبصره‌های مختلف به‌وجود آمده، نقش این سازمان را در هدایت، کنترل و تثبیت قیمت‌ها تا حدودی تضعیف کرده است.

